

t a „Büvészet“
tságos ügyeske-
ni. **Költevények,**
kisebb ismeret-
k és feladványok,
solással s a régi
kíteni fogják a
át, kéthetenként

léklet

aj kötetben kerül
ntésre a

pályázata,

emes versenyben
a kitűzendő érté-
égén pedig külön
számára, kik az
nasabban és leg-
a rejtvények és

ogy a »Kis Lap«
legkedvesebb ba-
ztatója. Sorakoz-
továbbra is a
szló alá, sorakoz-
tához. Mindnyáját
lja táborába

Forgó bácsi.

t. előfizetőit, szí-
ket mielőbb be-
szétküldése fenn-

zetési ára:

- **1 frt**
- **2 „**
- **4 „**

elszerűbben postai
« kiadó-hivatalá-
encziék tere 3. sz.,
ndők.

kiadó-hivatala.

um-épület.
Budapesten

A VISSZA RUGÓ TRÉFA. (Lásd a 406. lapon.)

VILLÁM-SUGÁR.

— Elbeszélés a vörös-bőrű indiánusok földjéről. —

(Képekkel.)

Magyarította *Donászy Ferencz.*

(Vége.)

A VÉRES-KÉZ szikla-rejtekekben felhalmozott tömérdek rablott holmi halatára a főnökök és körül álló harcosok szeme villogni kezdett. Villámsugár elbeszélte, hogy a vele lévő négyszáz harcos a jó Vis-tu-vis és a fehérek megszabadtítására lépett a harc ösvényére. Tanácskozás után rögtön indulnak, mert a főnökök terve Bátor-sziv és a fehér lányka menekülése következtében megváltozott.

Feri arcát a Bátor-sziv elnevezésre az öröm és büszkeség lángja önté el.

— Engedd, ó főnök, hogy én is veletek harcoljak. Hadd érdemeljem ki e szép nevet barátaink megmentésében! kiáltá lelkesen.

— A tanácskozás után a főnök majd felelni fog, válaszolá komolyan Villámsugár. Midőn a tanácskozást befejezték, e szavakkal lépett hozzája:

— Elszánja magát Bátor-sziv barátjaiért egy igen veszélyes vállalatra?

— Mindenre! kiáltotta villogó szemekkel Feri.

— Jól van! A főnökök terve ime ez: a nyolcz teton harcos ruhájába ugyan annyi harcosom fog felöltözködni és Égőcsillag vezérlete alatt Bátor-szivet kötözve a tetonok falujába viszik, mint ha elfogták volna. Ez arra való, hogy harcosaim gyanu nélkül juthassanak be a tetonok táborába, hogy a fogoly fehéreket megvédhessék, midőn a támadás megkezdődik. Vállalkozik erre Bátor-sziv?

— Kész örömmel! felelé az ifju, a főnök kezét megszorítva.

Azután Annához rohant, hogy elbucsuzék tőle mert a nyolcz kiválasztott harcos már a tetonokéhoz hasonló harcias festésekkel volt ékesítve, és magukra szedték ezek ruháit és fegyvereit.

Feri fogolyként, Koposeh hátára kötözve, hagyta el a tábort, mely nyomukban legott utnak indult, csak hogy más irányban.

A vitéz és vidám lelkű Égőcsillag utközben Feri kérésére, a hadi-terv többi részét is elárulta, mely valóban indián éles-elműséggel volt kieszelve.

Ugyanis: az est-alkony kétes, szemtévesztő fényében Villámsugár három harcosa fehér bizonnak, nyolcz pedig feketének álcázva fog a tetonok faluja alatti erdő-szélien megjelenni, mint ha a csorda többi része még az erdőben tanyázna.

A fehér bizon a legritkább állatok egyike. A legtöbb törzs a nagy szellem kiválasztott szent állatának tekinti, és mivel elejtése hasonlithatlanul nehezebb a közönséges bizonénál, a szerencsés vadász, szintén a Nagy-Szellem kiválasztott kegyeltjének és nagy hősnak tekintetik, akit aztán az első alkalommal főnökül szoktak választani. Minden indiánnak tehát legforróbb vágya egy ilyennek az elejtése. Életét is örömezt áldozza érte, és már megjelenése is a törzs területén, kiváló szerencsének tekintetik. Hát még háromé! A tetonok eszüket fogják veszteni örömkömben, s minden fegyver-fogható harcos ki fog vonulni a vadászatra. A mi bizonaink pedig addig-addig csalogatják az erdő-széljéig, míg Villámsugár két tűz közé szoríthatja őket.

— És mi? kérdezte Feri.

— Mi akkor vonulunk a faluba, midőn a fehér bizonok megjelennek, és egyenesen a foglyokhoz sietünk, felelé büszkén Égőcsillag. A győzelem reményében szinte illet neki egy kis elbizakodottság.

Másnap az eddigi sebes haladást óvakodó bujkálással váltották fel, nehogy idő előtt észre vegyék őket. Mert már a tetonok csucos bőr-sátraikat lehetett látni s egy-egy hangosabb kiáltás töredeke is elszivároghatott hozzájuk.

Egy bokros magasiat sűrűjében vonták meg magukat, honnan nem csak a falut, de az egész környéket végig lehetett látni. A tetonok között nagy sürgés-forgás,

zajos ünnepi mozgalom mutatkozott. A férfiak nagy része a skalp-tánczot járta a vendég főnökök és Véres-kéz tiszteletére.

— Istenem! Élnek-e még társaink: a jó Budai és John bátyám? Nézz körül, nem látod-e a kinzó czövekeket, Égő-csillag? kérdé szorongva Feri.

— Bátor-szív ne aggódjék. A fehéreknek nincsen semmi baja. A nap már alatt jár, nem sokára megjelennek a fehér bizonok.

— Istenem! Nem is sejtik, minő közel van a szabadulás. De annál nagyobb lesz az öröm és Budai uram boldogsága, aki sokat siratott lánykáját is keblére ölelheti, gondolá Feri megindultan, miközben egyre sovárgóbb pillantással leste, a tüzesen ragyogó égitest alá-szállását.

Egyszerre égig rivalló öröm és ámulat kiáltása harsant fel a tetonok falujában. Azután néma csend, mit fejezített futkosás és készülődés követett.

— A fehér bizonok! Észre vették! mondá örvendő szem-hunyoritással Égő-csillag.

Csakugyan: az alkonyat halvány arany-párázatában az erdőbül három fehér, és egy kis csorda fekete bizon csörtetett elő s békésen legelészni kezdett. Nem telt bele tíz percz sem, midőn Vangura kiadta parancsait és a falu minden fegyver-fogható férfia megindult, hogy kézre kerítse Krájsztkúm kedves állatait.

— Fel! parancsolá ekkor Égő-csillag is, és egyenesen a tetonok faluja felé vágottak.

Az otthon maradt nők és gyermekek, a bevágató harczosokat, a magukéinak tartva, hangos öröm-rivalgásra fakadtak a megkötözött fehér fogoly láttára; de a másik pillanatban megint csak a fehér bizonok foglalták el minden figyelmüket, és egy lélek sem törődött a foglyokkal, kiknek őrei szintén a vadászathoz csatlakoztak.

Égő-csillag erre egy pilantásnyi időt sem vesztegetve, széjjel rántá a börtönül szolgáló vigvám (sátor) bivalybőr-takaróját és . . . ki irhatná le a trapper, Budai és

a kétségbe esett kereskedők örömét, midőn a belépőkben az elveszettnek hitt Ferit és Égő-csillagot pillantották meg, mint a szabadulás első hirnökeit.

De a magyarázatra most nem jutott idő.

Mind a ketten sietve vagdalták el a foglyok kötelékeit, a harczosok pedig a számukra hozott fegyverekkel látták el őket és csak ennek megtörténtével szólalt meg Égő-csillag:

— A támadás első jelére ki kell törnünk, hogy a főnök hadaival egyesülhessünk. Azután, mint ha valami egyszerre az eszébe ötlött volna, több harczosának súgva osztott parancsot, amire ezek sebesen eltávoztak.

A gyorsan muló perczek most lassú, véghetetlen óráknak tetszettek. Mindenki szív-dobogva figyelt, mikor harsan fel a támadást jelző harczy kiáltás és csata-zaj, mert már a nap utolsó sugarai is eltűntek és a gyorsan beálló éjszakát röviden megelőző félhomály árnyai kezdtek lebecsátkozni mindenre.

E gyötrelmes perczek közepett — mi alatt az egész tájon, mint ha minden élő kipusztult volna — halotti csöndesség uralkodott. Feri elbeszélte a főnök támadási tervét, valamint az ő menekülését is.

Budai némán szoritotta szívére, kimondhatatlan boldogságában szólni sem tudott; de a szemeiben csillogó öröm-könnyek többet mondtak minden szónál és köszönetnél.

E pillanatban felriadt a várva-várt csatazaj. A puskák ropogását, a nyilak süvöltését a meglepett tetonok düh- és fájdalom-ordítása követte.

— Lóra! kiáltá dörgő hangon Égő-csillag, és a kis csapat villogó fegyverekkel tört utat magának a falun keresztül, mely ugyan-e pillanatban minden oldalon lángba borult.

A magasra csapkodó lángok még jobban fokozták a tetonok rémületét. A támadás oly gyorsan és váratlanul történt, hogy mielőtt a védelemre gondolhattak volna, már két tűz közé szoritották őket. Valóságos golyó- és nyil-zápor zúdult rájuk minden oldalról.

Villámsugár érczes harci kiáltása túl-
harsogta a csata-zajt és a tűznek félelmes
ropogását. Éppen újabb rohamra lelkesíté
vitézeit, midőn Vangura és Véres-kéz,

A LÁNGOK KÖZÖTT ÁDÁZUL FOLYT AZ ÉLET-HALÁL-KÜZDELEM . . . (Lásd a 405. lapon.)

nagy-nehezen rendbe szedve a tetonok ösz-
szezavarodott sorait, ádáz rohammal vetet-
ték rá magukat és az égő falnak akarták
szorítani őket.

Háromszor támadtak, de mind a háromszor hatalmasan vissza verték, sőt most őket szorították a két tűz közé.

A lángok között folyt tehát az ádáz élet-halál-küzdelem. (Lásd a képet a 404. lapon.)

Vangura, noha már több sebből vérzett, súlyos harczy bárdját forgatva, a fekete-lábuak vitéz főnökét kereste, lángoló szemeivel. De a harcz forgataga mindig elszakította őket egymástól. Égő gerenda, lobogó zsarátnok hullott mindenfelől s a küzdők közül soknak a ruhája lobbot is vett, de azért leirhatatlan elkeseredéssel dühöngött a harcz a lobogó tűz-tenger közepette, midőn a kétségbe esett tetonok háta mögött újabb harczy-kiáltás és ropogó sor-tüzelés rázta meg a levegőt.

A menekülő fehérek és Égő-csillag kisdéd csapatja volt ez. Olyan rohammal vették rá magukat a szorongatott tetonokra, hogy újabb segéd-csapatnak vélve, fejvesztett rémülettel futottak meg a csata-térről s velük futott Vangura és Véres-kéz, a pusztai haramia.

Az égő falunak izzó-vörösen világító lángjánál azonban Villámsugár megpillantotta a menekülő haramiát és utána rohant.

A haramia fog-csikorgatva ütötte, sarkantyuzta lovát, de mind hiába!... ellenfelének dobogása egyre közelebb hangzott.

Kétszer sütötte rá fegyverét, de remegő kezei elhibázták. S amidőn harmadszor emelte rá ezüst-veretü pisztolyát: Villámsugár tomahaakja mennykő-csapásnak súlyával sujtott le rá, és a pusztai haramia állig hasított fível bukott le megvadultan tova száguldó lováról.

* * *

Villámsugár atyja és a sok ártatlan áldozat meg volt boszulva. A tetonok pedig széjjel veretve, az erdőkben kerestek menedéket.

Midőn vissza tért vitézei közé, már akkor lobogó tüzek körül tanyázott az egész tábor, és a megmenekült fehérek atyai barátjával a trapperrel élükön várták, hogy szívből fakadó köszönetet mondjanak neki a megmentésükért.

* * *

Néhány nappal a fönf elbeszéltek után, Budai és a kereskedők hazafelé indultak. A boldog atya az egész uton folytonosan csak szeretett lányát nézte gyönyörködéssel. Mint ha a bánatos multnak minden keservét a jelen édes boldogságával akarná kipótolni: nem győzte czirógatni szép gyermekének szög-haját, rózsás arcját.

A határ-széli erőd közelében fájo szívvel búcsuztak el Villámsugártól és a trapper-től: e kipróbált, hű barátoktól.

— Jertek velünk ti is, vagy legalább legyetek egy időre vendégeink! kéré őket Budai és vele együtt a kereskedők. De mind a ketten csak a fejüket rázták.

— Meghivástokat köszönjük, viszonzá megindultan a trapper, de a mi világunk a végtelen mezőség és a szabad rengeteg az ő titokzatos zugásával. Ugy-e sagamore? Erdőinket nem tudnók elhagyni még egy órára sem, hogy a város szük falai közé zárkózzunk.

A főnök komolyan bölintott, azután még egy utolsó kéz-szorítás és isten-hozzád után, a két derék férfit csapatjával együtt csakhamar elnyelték a sziklás ösvények kanyargásai...

A társaság mind-addig nézett utánuk, mig csak az utolsó indián lebegő sas-tolla is el nem tűnt a sziklák között. Azután az öböl melletti kis tanya felé fordultak, hogy a Feri édes anyját és hugocskáját is magukkal vigyék New-Yorkba.

Mikor anya és fiu között a viszontlátás öröme egy kissé lecsillapult, Budai röviden elmondá Feri hősi maga-viseletét s ön-feláldozó tetteit, azután így folytatá:

— Most pedig készülődjön az utra, édes Darkné asszonyom! Ezen tul egyetlen egy boldog család leszünk, mert Ferit nem csak fiammá fogadom, hanem, ha Isten is ugy akarja, kiterjedt üzletembe társul veszem magam mellé, mihelyt a szükséges tanulmányokat és ismereteket megszerezte.

A VISSZA RUGÓ TRÉFA.

(Képpel a ezimlapon.)

AZ ármányos Csali Pista
 Még alig lett gimnazista:
 Már is annyi csinyt eszelt ki,
 Mit nem is gondolna senki:
 És csodálat szinte nézni,
 Amint csiny-tevést végez.
 Szeleburdi gyerek ésszel
 Multkor is mit nem merészel?...
 A hintának kötelét fenn,
 Ahol meg van kötve éppen,
 Kilencz-tizedrészt bevágja,
 Hogy majd, aki föl-ül rája,
 Jót repüljön, s neki mára
 Legyen egy kis mulatsága.
 Kész levén gonosz munkája,
 Deli Miskát még bevárja,
 Aztán biztatja, hogy im hát:
 Járassa meg jól a hintát.
 Miska mi rossztul sem félve
 Föláll szépen a kötélre,
 S magát előbb meglóbázva,
 Próbál nagyobb magasságba.
 De ime, a kötélt roppan,
 S ő repülni kezd legottan,
 Mig a kötél másik vége
 Ottan ragadt a kezébe.
 Kör-vonalban lódult teste
 Épp ahol már Pista leste,
 S őt a heves lendületben
 Egy fához sodorja menten,
 Melynek törzséhez ütődve
 Le is horzsolódott bőre,
 Bezuzódott szája orra,
 S vált a jó kedv fájdalomra.
 Ekkép bünhődött a dőre,
 Ámde nem tanult belőle,
 Mivel régi rossz szokását,
 Kártevő tréfálkozásit
 Most is üzi nyakra-főre.

Gyula bácsi.

TITKOS ÉLVEZET.

Diák-émlékeiből elmondja Döme bácsi.

(Képpel a 408—409. lapokon.)

MIKOR én még amolyan kis diák-sorban voltam, sok mindenfélét nem találtam kedvemre valónak ezen a világon. Például, mikor nyár végén még a leggyönyörűbb idő járt és a kertünkben épp javában kezdett érni a sok remek barack, alma, körte: engemet épp ilyenkor pakoltak egy nagy ládával együtt kocsira, beszállítottak a városba és ott hagytak, hogy az iskola padján üldögéljek, ahol nem termett sem alma, sem körte, barackot is legföljebb valamelyik vásott pajtásom nyomott a fejemre... no hát: én ezt a dolgok szörnyű módon hibás elrendezésének találtam.

— Sokkal helyesebb volna, ha megvárnák a gyümölcs-szedést, azután meg a szüretet. De általában sokkal okosabb volna, ha két hónapig állna csak az iskola, például ugy a tél közepeig, azután pedig tiz hónapig vakáció.

De hát akkor is ugy folyt a világ, hogy a kis diáktól nem kérdezték: miképen legyen, hanem az öregek szabták a regulát. Mivel már éppenséggel nem lehetett máskép, hát én is bele törődtem és csak annál inkább örültem, mikor végre megjött a vakáció és haza kerültem szép falusi házukba. Ámbár hogy itt sem folyt minden egészen a kedvem szerint.

Gyönyörű nagy kert volt a házuk mögött, abban szabadon mozoghattam; néhány pajtásom is ellátogatott néha hozzám, máskor meg én ő hozzájok; de azt egy idő óta nem engedte az apám, hogy a falubeli gyerkőczökkel szerte kalandozzak. No, hiszen nem mondom, hogy holmi apró

hiba nem esett, amíg ez a tilalom rám nem szakadt. Egyszer kicsibe mult, hogy a patakba nem fultam, mert vitézkedtem, hogy én is be merek olyan mélyre menni, mint a Kapás Miska, aki azonban tudott uszni, én meg nem tudtam; máskor ismét majd hogy föl nem gyújtottuk a szérius kerteken az egész falu betakarított gabnáját. Hát az lett a vége, hogy az apám nagyon alaposan tiltott el ezektől a pajtásoktól.

Eltiltott, de azért néha mégis találkoztunk, persze nagy titokban, mert apám nem értette a tréfát, ha egyszer valamit megparancsolt. Csak hogy nekem is volt ám eszem és teljesen nyugodt voltam fölöle, hogy engemet ugyan rajta nem kap.

Egy napon a kertben ögyelegantem, hátul a kerítésnél, midőn a tulsó oldalról ismerős hangok ütődtek a fülembé. Elő hoztam a kerti lajtorját, fölmásztam és kinéztem, ... hát csakugyan ott láttam a Miskát, Marczit, Palit és még több jeles mezitlábás pajtáso-mat, még pedig pompás multságban s élvezetben elmerülve; javában pipáztak (Lásd a képet a 408—409. lapokon.) Irigykedve néztem le reájok, mert ime azt teszik, amire én mindig csak titokban gondolok, még pedig annál keservesebben, mert minden nap, minden ebédnél fölujul ez a titkos gondolatom, mikor az ebéd végén apa és nagyapa fekete kávé mellett szivarra gyujtanak és nagy gyönyörűséggel eregetik bodor füst-felhőket, nekem pedig azt mondják:

— Dömi, te már fölkelhetsz az asztaltól. Ez már nem a te számodra való.

Hát persze, ami a legjobb, a szivar és fekete kávé, az nem nekem való! gondolám sokszor nagy elkeseredéssel. Az igazat megvallva, a fekete kávé nem igen bán-

tam, mert a nagyapa egyszer, látván, mily sováran nézek rá, oda nyújtotta nekem a csészéjét.

— No, kóstold meg! Látom, megkivántad.

Nagyot és hirtelen hörpintettem belőle s legelőször is azt hittem, hogy lyukat éget a torkomba, olyan gyilkos forró volt; de ez még csak hagyján, levest is nyeltem már forrón. Hanem czudar keserű is volt az a fekete lé, s ha így illik azt inni, nem pedig amugy asszonyosan megczukrozva, hát biz' én nem igen tudtam megérteni, mi jót találnak benne.

Hanem a szivar, az már más! Milyen tekintélyessé teszi az embert! Mindjárt nem néznének afféle inczifinczi kis diáknak, ha büszkén füstölhetnék bele a világba. De hát persze nem szabad, még csak gondolni sem lehet rá. És ami nekem nem szabad, azt Misi, meg Marczit megteszik. Holmi apró pipákat keritettek, egyikök dohányt is szerzett és nagy hetykén pöffeltek.

Hamar észre vették, hogy ott fenn vagyok s Miska ingerkedve szólt:

— Ugy-e bizony, Döme urfi, szeretne velünk tartani és pipázgatni? Csak hogy nem szabad ám! Igazán sajnálom!

— No, magam sem cserélnék az urfival, mondá Marczit. Ha én olyan urfi volnék, minden nap elszívnék vagy tiz cigarót.

— Jó ez a mi dohányunk is, jegyzé meg Peti.

És oly büszkén és akkora élvezettel fujta a füstöt, hogy majd megpukkadtam az irigységtől.

— Hát aztán ... csakugyan jó? kérdém.

— Hogy jó-e? Csupa tiszta gyönyörűség!

— No hát nyujtsátok fel, hadd szippantok én is néhányszor.

— No lám! Hát az urfi fog a mi költésünkön pipázni? Megfordítva inkább volna rendjén szólt Miska.

— De nekem nincsen sem pipám, sem dohányom, feleltem mentegetőzve.

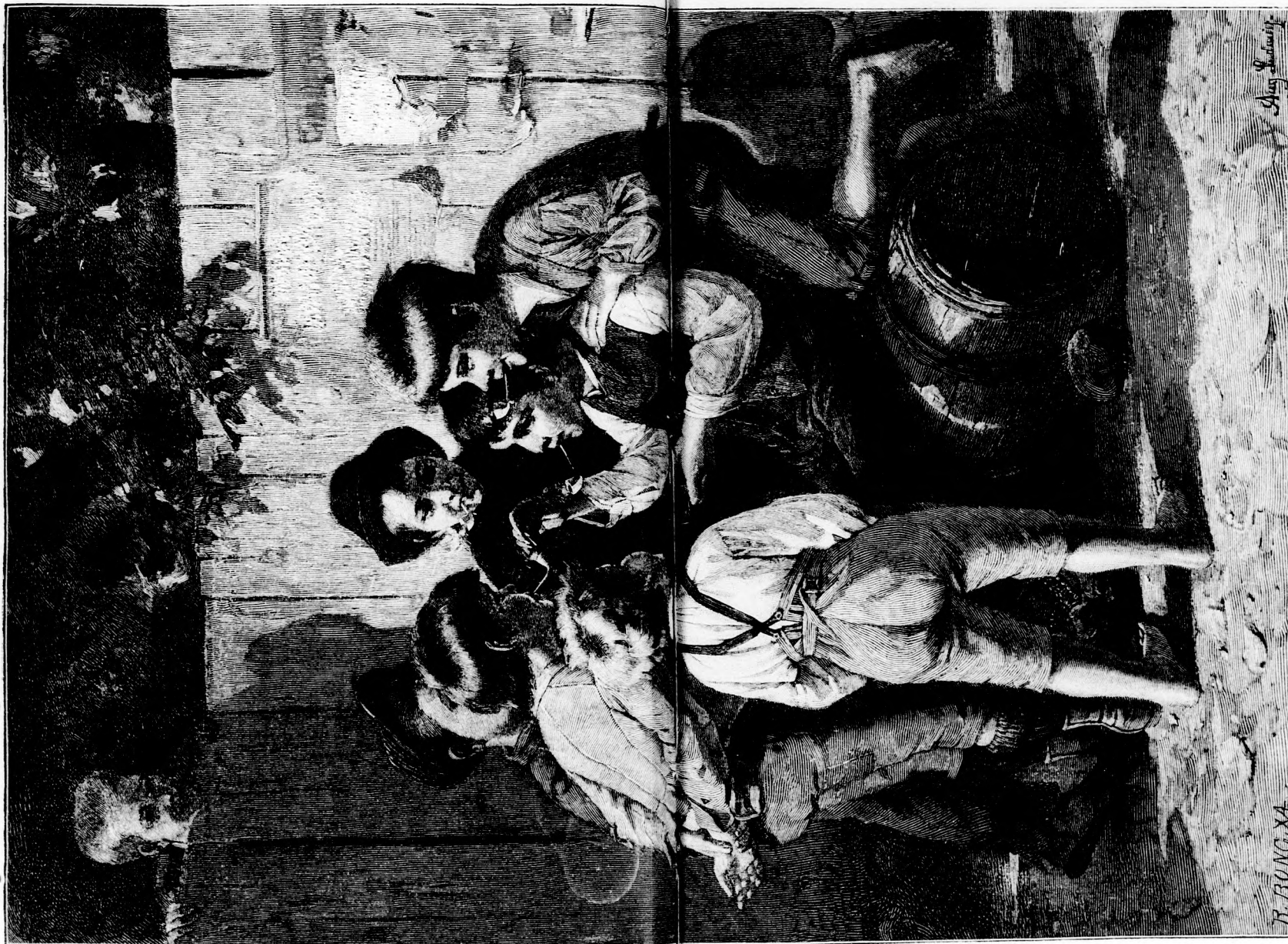
— Persze hogy nincs, tudom én azt! De van ám az apjának sok finom cigárója. Ha ebből kaphatnánk, az volna csak nagyszerű! Pedig nem is volna nehéz, Döme urfi könnyen hozhatna.

— Hozok is majd holnap, mondám. Most ti traktáltok meg engemet, holnap pedig én tartalak jól titeket.

— Már így jói van! szólt Marcsi. Mindig mondtam én, hogy a Döme urfi nagyon derék gyerekek. Tessék, itt a pipa!

Fölnyujtotta a pipát s én egyet-kettőt szippantottam belőle. Kegyetlenül büzös, keserű füstjétől majd leszédültem a létráról, de nem mertem elárulni, hogy rossznak találom. Még ibzony nevetnének,

csufolnának, hogy olyan kis gyerek vagyok akinek még nem való a pipa. Épp amit az apám mond.

— A dohányotok nem igen finom, viszontám, vissza adva a pipát. Ennél különbsz a szivar, amit én holnap hozok.

— Már legyen is. Csak aztán el ne felejtse!

Dehogy felejtettem! Magam is alig vártam, hogy bele kóstoljak. Bizonyosan olyan lesz a különbség mint a finom nemes alma és a fogvásító vaczkor közt. A szivaros ládákhoz nem volt nehéz hozzá férnem. Más nap délután négy nagy szivarral a zsebemben kiosontam a kert hátsó ajtaján. A pajtások már ott vártak.

Büszke leereszkedéssel osztottam ki a finom szivarokat. Miska, Marcsi és Peti mohón vették át s a kis Pistuka, aki oda szegődött bámulónak, irigyeskedve nézett ránk, amint rágyujtottunk és kevélyen füstöltünk.

— No, ugy-é, ez már aztán valami? kérdeztem önérzetesen.

— Nagyszerű! Ez már aztán pompás! dicsérték mind.

Marcsi pedig megjegyzé:

— No, már ha az én apámnak ilyen cigárója volna, én

bizony nem szagolnám csak úgy messziről, mint a Dömi urfi, hanem minden nap elfüstölnék vagy három szállal.

— Meg is teszem én azt, mondám hetvenkedve. Ó, szokva is vagyok én már az effélékhez!

Bámuló tisztelettel néztek rám és ez nagyon tetszett nekem. Aztán füstöltünk erősen jó ideig. Lassacskán azonban egyre ritkábban eregettük a füstöt s olyasmit láttam, mint ha pajtásaim kissé sápadtan ülnének ott mellettem a fűben. Hm! Magam is valami furcsát éreztem. Nagyon melegem kezdett lenni, a fejem szédült, az egész tájék forgott velem . . .

— Pfüh! Ma nagyon meleg van! mondám.

— Az ám, szinte bele kábul az ember, bizonyítá Marcsi. Jó volna . . . egy kis víz . . .

— Igen . . . az jó volna . . .

Föl akartam állni, de elbuktam.

— Jaj, de rosszul vagyok . . . Ó! A fejem! . . . a gyomrom! . . . Jaj, meghalok!

Éppenségesen így jajgattak a pajtásaim de ezt már csak úgy félig-meddig láttam és hallottam, amint nyöszörögve, görcsös vonaglásban vergődtek ott a földön. Azután mint ha a Pistuka ijedten kiabálva futott volna a ház felé:

— Jaj, a Dömi urfi meghal, meg a Miska is, a Marcsi is, a Peti is . . . jajaj! Mindnyájan korelába estek, mindjárt meghalnak! Jajajaj!

Néhány perc múlva ott termett az apám, több emberrel. Látták a félben maradt szivarokat . . . mindjárt tudták hányat ütött az óra.

— Ejnye, haszontalan gyerkőcsei! szólt apám boszusan. Az erős szivar ártott meg nekik. Hamar hideg vizet az arcukba és beléjük!

A hideg víztől kissé fölocsudtunk s apám galléron fogott, Marcsiékhoz pedig így szólt:

— Ti pedig, semmiháziak, takarodjatok haza! És majd elbánok veletek, ha még egyszer ilyen oktalanságra meritek csábitani a fiamat!

— Kérem szépen . . . mi nem csábitottuk, nyögte Marcsi. Dömi urfi maga ajálkozott, hogy jó cigárót hoz . . . és azt mondta, hogy ő már szokva van hozzá.

— Ugy? Hát nem is először dézsmáltad meg a szivarjaimat?

— Jaj, dehogya! kiáltám ijedten. Csak hetvenkedtem . . . hazudtam . . . most próbáltam először, de ó! . . . nem teszem többé, dehogya teszem! Borzasztó volt!

No, azért mégsem vittem el szárazon. Otthon következett még csak, ha pipa nem is, de a szára. És azután sokáig röstelkedtem, hogy így csuful jártam. De nem is vágyódtam többé semmiféle titkos élvezetre.

KIRÁNDULÁS TÜNDÉR-HONBA.

— A »Kis Lap« színes műmelléklete. —

SZÓLT minap a kis Iluska:

— Kedves mamám, hiszed-e? Én ma messze, messze jártam, egész a Tündérorságban!

— Az csakugyan messze van, ha ugyan van valahol. Azaz, mégsem lehet messze, mert még velem ozsonnáltál s még nem is esteledik: ime, itthon vagy megint.

— Igen ám, mert szárnyon vittek . . . Ó, az olyan pompás volt!

— Tán tündérek jöttek értted?

— Aligha nem. Legalább is az ő küldötteik voltak azok a kedves pillangók. Mert amint a kertben ülve, egy szép mesét olvastattam s elmerengve fölsóhajtottam: »Ó, be kár, hogy hozzám soha el nem látogat a tündérke s én sem mehetek hozzája!« . . . hát szemközt egy rózsabokron megszólal egy tarka lepke:

— Sokszor járnak ők körülted és vezérlik lépteidet. S ha épp oly nagyon kívánod, te is elmehetsz hozzájuk.

— Hogy mehetnek, szép pillangó, hiszen az utját sem tudom!

— Nem baj, majd én társaimmal virághintón elviszünk. Megérdemled, hogy kedvezzünk neked, mert virághoz, bogárkához, pillangóhoz és mindenhez ami él, mindig gondos, jószívű vagy s nem pusztítod, nem kinozod. Tőled még a légy sem fél.

S jött tizenketted-magával s virághintóval kinált meg. Én fölültem, s megindultunk. Az volt ám csak a gyönyör! Fönn lebegtünk a magasban, szálltunk mező, erdő fölött, tul a Balatonon is, messze, messze végtelenbe! Végre aztán megérkeztünk a mesés szép tündér-kertbe, ott a pillangók letettek és elémbé jött a bájos, kedves Tündér Ilona. Nagyon szívesen köszöntött. Megmutatta tündér-kertjét, fényes kristály-palotáját; megvendégelt csemegével, játszottam a tündérkéekkel, és tán még most is ott volnék, ha egy kedves kis tündérke játék-közben azt nem kérdi:

— Ugy-e bizony, itt maradsz? Majd meglásd, itt jobb dolgod lesz, mint eddig a mamádnál volt.

No már erre megijedtem. Majd nem sirva felelém:

— Jaj, nem! Dehogy maradok! Nincsen olyan Tündérország, sem oly tündéri boldogság, hogy cserébe adjam érte az én édes anyácskámat!

És a jó tündér-királyné mosolygva így szólt reá:

— Ezt a választ vártam tőled, nem csalódtam a szivedben. Haza mégy, s boldog leszel, míg ily tisztán érezel. Álljon hát elő a hintó a tizenkét pillangóval.

Elő szálltak, én fölültem és aztán haza röptültem. Szépen letettek a padra, épp a honnan utra keltem. Ó, soha el nem felejttem!

— Bohó vagy, kedves leánykám! Kedves álmodál, de az, ami vissza hozott a ragyogó Tündér-honból: a tisztá, hű szeretet volt. Az mindig való legyen!

ABRONCS-JÁTÉK.

*Ugrálástól, szokelléstől
Fáradt már a barika;
De ha folyton ugrálgat is,
Nem fárad el Marika.
Ha nem győzi a kis bárány,
Majd győzi a karika!*

*Jöszte hát a sutból, jöszte,
Régi hü játék-szerem,
Melynek talpát, oldalát is,
Ütökémmel rég verem.
Balra görögj! ... mert itt jobbra
Ránk tátong a jégverem.*

*Ne billengess, ne tántorogj,
Főkép a bal-oldalon!
Pompásan ment! Most elég volt,
Nyugalmad nem bolygatom.
Még csak az én arczképemet
Keretedbe foglalom.*

DANIKA KIRÁNDULASAI.

VI. Harmat tündér.

(Képpel a 413. lapon.)

HOGY a zimankós tél, de még az esős tavasz is elmúlt: Danikának nagyon megszaporoztak a szórakozásai. A pillangók talán meg is nehezteltek volna, ha egy kis kergetősdit nem játszik velök a mezőn; az új labdát is ki kellett próbálni, egy kis kertészkedés is kellemes multság, a majálisokról sem lehet elmaradni. És így estére Danika rendesen olyan fáradt volt, hogy még jóformán le sem hajtotta fejét a vánkosra, már elaludt és így nem jutott ideje az elmerengésre.

Egy délután az öreg kertésznek segítgetett a virágok ápolása körül. Az öreg föl-föltekintett a tiszta, felhőtlen égre, aztán elégedetlenül csóválta a fejét.

— Hm! Akkora felhőt sem látok, mint a tenyerem. Egyszer sok is az eső, máskor semmi. No, legalább egy kis harmat csak lesz reggelre.

Danikának eszébe jutott valami.

— Igaz a! gondolá. Ugy félig-meddig ígéretet kaptam, hogy a Harmat tündér egyszer majd szintén elvisz kirándulásra. De úgy látszik, megfeledkezett rólam.

Ebben azonban tévedett. Mert épp a következő éjjel, ugy a hajnal első pirkadása táján, egyszerre csak észre vette, hogy egy csillogó kis alak áll ott az ágya mellett.

— Nem szép tőled, Danika, hogy rosszat gondoltál felőlem, mondá nyájasan. Nem feledkeztem meg rólad, de nem jöhettek el értted, mert nem jártam ezen a tájékon.

— Ó, talán bizony te vagy a Harmat tündér? kérde Danika örömmel.

— Eltaláltad! És ha kedved van, elvezetlek egy kis sétára. Csak hogy én kicsike

vagyok, nem birlak el az ölemben . . . a magad lábán kell járnod.

— Annál jobb! Csak nagyon sebesen ne suhanj előre. Mert ti tündérek nagyon gyorsan lebegtek.

— Ne félj semmit! Aztán meg adok is kölcsön egy szárnyat, hogy te is könnyebben mozogj és félig a levegőben lebegj, különben nedvessé lenne a lábad és náthát kapnál. Az pedig kellemetlen.

— No, az igaz. De fél szárnyal tudok-e majd repülni?

— Nem fogunk röpülni. Nekem nincs dolgom a magasban, csak itt a föld közelében sétálgatunk.

Ezalatt már, hogy, hogy nem; messze künn jártak a szabadban s a hold fényénél minden növény, fűszál ugy csillogott, mint ha gyémánttal volna behintve.

— Jaj, de harmatos minden! kiáltott fel Danika. Ugy-e, jó tündéke, te hintetted el a harmatot?

— Persze, hogy én! Azért járok most ezen a tájon. De tudod-e, miből és hogyan támad a harmat?

— Hm! Nem merném mondani, hogy bizonyosan tudom, felelt Danika őszintén.

— Akkor hát figyelj kissé. Nappal a növény fölmelegszik a nap hevétől, de az éj beáltával annak a melegnek egy része elillan, a növény lehül. A levegő is meg-hűvösödvén a benne levő gyér nedv-pára össze sűrűsödik és leereszkedvén, rászáll a növényekre. Rendesen aprócska csöppek alakjában száll le, olyan piczike csöppekben hogy ezek ugy tűnnek föl, egymás mellett mint a mikor pl. rálehelsz a hideg üvegre. De amint az aprócska csöppek egymásba futnak, lassanként jókora csöppek is alakulnak. Értedé-?

— Ó, nagyon jól. De hát ezen a káposzta-levélen ni, miért nincs harmat?

— Némely növénynek a levele és sok virágnak a szirma rendkívül finom porral, némelyik pedig bizonyos olaj-szerű nedvvel van borítva s ezekről a leereszkedő harmat lesiklik, épp úgy, mint a vízcsepp a zsíros papiros-darabról.

— Igen, ezt már láttam. De mért nincs harmat máskor, csak nyáron?

— Igen egyszerű okból. Már meg is mondtam: mert a harmat csak forró nap után képződhetik az éjjeli hűvösebb lég-mérséklet következtében, még pedig leginkább olyankor, midőn felhőtlen, tiszta az ég. Épp azért több a harmat a forró égövi tájakon,

HARMAT TÜNDÉR. (Lásd a 412. lapon.)

mert ott nagyobb a különbség a nappali forróság és az éjjeli hűvösség közt. De ez bölcsen is van így, mert ott ritkább az eső, tehát elpusztulnának a növények, ha egy kis harmat föl nem üditené őket.

— Ahá! Ezért reménykedett hát az öreg kertészünk is, hogy reggelre talán lesz harmat.

— Ugy van! A forró, esőtlen nyári időben a harmat menti meg a szomjas növényzetet. Hát már ezért bölcsen van az, ugy-e, hogy nyáron hintem a harmatot, nem pedig télen vagy őszkor és kora tavasszal, midőn ugyanis bőven esik eső és hó, melleg pedig nincs, tehát a növényzet nem szárad, nem tikkad el.

— Igaz! Nem is gondoltam, hogy a harmat ilyen kedves, hasznos portéka. De hát amott a fák alatt miért nem harmatos a fű?

— Mert a fák sűrű lombja takaró gyanánt borul a föld fölé, meggátolja a kipárolgó meleg elillanását és így a föld és a növények ott a fák alatt nem hülnek le annyira, hogy harmat képződhetnék rajtuk. Effélével akár magad is tehetsz kísérletet. Ha nagyobb üvegtáblát helyezel éjjelre egyik két lábnyi magasan a fű fölé, reggel azt fogod látni, hogy míg köröskörül harmatos a fű, az üveg alatti pázsiton harmat nem képződött. Egyébiránt a sziklára, kőre, taposott utra is ritkán ereszkedik harmat. Nézd, itt ezen a homok-rakáson egy csöpp sines. Ezt fölhasználhatod egy kísérletre is.

— Hogyan?

— Végy két egyenlő súlyu gyapju-csomót. Az egyiket helyezd éjszakára a homokra, a másikat amoda a növények közé. Reggel az egyik jóval nehezebb lesz a másikkal s mit gondolsz, melyik lesz nehezebb?

— Az, amelyik a növények közt volt.

— És miért?

— Mert ha az utra nem esik harmat, akkor ott a gyapju-csomó száraz marad; a másik megtelik nedvességgel, ettől pedig nehezebbé válik.

— Helyes! Látom, hogy figyelmes vagy. Most hát még azt jegyezd meg, hogy ha az ég be van borulva, akkor a felhők is épp úgy szerepelnek, mint ahogy a fák lombjáról és az üvegtábláról mondtam: nem engedik, hogy a földről a meleg fölszálljon és így nincs harmat. No de most már haza vezetlek, mert mindjárt fölkel a nap, az pedig nekem és az én széthintett harmat-csöppjeimnek nem bará-

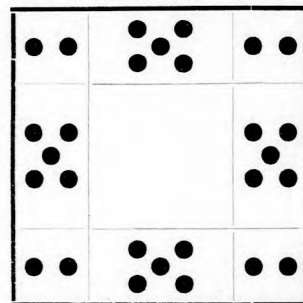
tunk. Meleg sugaraitól a harmatcsöppek gyorsan elpárolognak a levegőbe, de addig a növényzet is szerencsére magába szivta a reá szállt nedvesség egy részét és felüdült. Ami pedig elpárologott, az majd a következő éjjel újra harmat képében ereszkedik le.

— Jaj de jól teszi! kiáltá Danika. Így a szegény növénykéek mégsem szomjaznak annyira. Most már nemcsak azért fogom szeretni a harmatot, mert szépen csillog, hanem mert hasznos is. Köszönöm a sétát, kedves Harmat tündér.

Épp oda értek az ágyához s Danika aztán nagyott aludt. De reggel mégis korán kelt föl.

— Szép harmat van ugy-e, mamácskám? Sietek ki, hogy gyönyörködjem benne, míg a nap föl nem szárítja.

PONT-REJTVÉNY.

Ebben az ábrában összesen 28 pont van, még pedig úgy elosztva, hogy akár a vízszintes, akár a függélyes két-két sorba esőket olvasod össze, minden sorban 9-et találsz.

A 28 pontból végy el 8-at s a megmaradt pontokat osszad el új csoportokba úgy, hogy bár 8-at elvettél, minden sorban mégis újra 9 pont legyen.

A megfejtők név-sorából elsőnek kihuzott kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Aesopus tanulságos meséi“.

Száztizennégy mese, számos fametszetű ábrával, díszes angol vászon-kötésben.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LIII. köt. 24-dik számában
közölt rejtett név megfejtése:

Arany János.

Helyesen fejtették meg: Beck Ernő, Jurenák Ferencz. Gyermek Kálmán, Gundel Ferencz, Freund Imre, Schwarz József és Béla, Flór Anna, Lövinger Lenke, Schönberg Irén, Lányi Rudolf, Vataj Miczi, Lázár Mariska és Etelka, Gallatz Imre, Arent Emil, Hutter Lajos, Strobl Irénke, Szikszai Eszti, Manheim Lajos, Vadas Zoltán, Fabriczius Mariska, Lőrinczy Mariska, Mittelmann Adél, Szent-Ivány Carla, Bornemisza Józsi, Diémár Kálmán, ifj. Körösi Károly, Grubits Mariska, Herzfeld Ella, Komáromy Péter, Irányi Pista, Hager Ottó, Györi Géza és Pál, Lukácsy Lipót, Angermayer Béla, Balogh Andor, Mérey Ágosta, Berényi Irmé, Krausz Irén, Szilágyi Eliz és Misike, Krámer Sándor, Neményi Berta, Vincenti testvérek, Gajári István, Esterházy Erzsébetke, Kölber Anna, Toldy Ilonka és Ferike, Dobay Andor, Bódy Ödön, Varasdy Laura, Kováts Jolán, Rajzinger Ilonka, Preisach Frida, Vilma és Lajos, Kossaczky Gyula, Jülek Jani és Tihamér, Grossmann Sándor, Armuth Erzsé, Őszi Irén, Szász Zsombor, Zechmeister Laci, Fleischmann Erzsé, Fürst Ella és Jolán, Stein Lajos, Bauer Henrik, Boros Emmike, Rakita Béla, Sigray István, Szerdahelyi Iluska, Fazekas Ida és Piroška, Fejér József (a leveledebe zárt acél-tollat kinek szántad? Nekem? Köszönöm, de tollal kellőképpen el vagyok látva. *F. b.*), Sztányi Matild, Mágory Béla, Glaubauf Aladár, Szinyei Merse Jenő, Záborszky Mariska és Dezső, Hein Etelka, Stépán Erzsike és Móríc (vagy Márta? Mária? Marcsa? Olvashatóan írjátok a neveteket! *F. b.*), Havas Margit, Rátz Ottó, Piller Géza, Wittenberger Ilona, Bogyay Ernő, Csorba Menyhért, Bohrandt Lajos, Herczeg Malvina, Baudiss Gusztó, Szmercsányi Ninka, Leidenfrost Pali, Magyar Mariska, Koronthály Zoltán, Koller Pál, Jakab Erzsé és Margit, Bolyó Pálma és Károly, Szalkai Bandi, Sármezey Miczi és Annuska, Günther Mariska és Magda, Janny Rudolf, Reich Alfréd, Horváth Margitka, Fischl Izabella, Haydin István, Weisz Béla (a »tisztá kitűnőt« valóban örömmel veszem tudomásul. *F. b.*), Gerber Vilmos, Graefl Márta és Paula, Probstner Arthur, Krivány Dénes és Jankó, Eötvös Heléna, Basch Andor, Bretter Dani és Henrik, Badics Gizella, Hollaky Ferencz, Schweiger Margit, Rózsi és Móríc, Teőke István, Rosenfeld testvérek, Rétyay Vilma és Miczi, Haksch Mari, Zelinka Ottó, Grubits Mariska, Hatos Géza, Zubor Imre, Veress Gizike, Vajda Mariette és Feri (vagy Teri? *F. b.*), Mándy Thyra, Kalmár Rózsi, Nékám István, Pátzay

testvérek, Szentmiklóssy László (rongyos szélű papíron írni s az írást besoporozni nem illik. *F. b.*), Herczeg Ilona és Albert, Török Imre, ifj. Gillemot Lajos, Kis Károly, Weszter Béla, Hófer Margit, Scharif Gyula, Ballus Tivi, Koch Imre és Elemér, legifj. Temesváry István, Krajcsovits Ottó és Sándorka, Kövesi Jenő, Sier Friczike, Kazy Livia, Nyáry Ida, Spolarich Lonczó, Kaszás Irén és Imre, Weber Szerena, Rónay Anna, Farkas testv., Suha Erzsike (A te írásod? *F. b.*), Roheim Rózsa, Molnár Ilona, Hergert Dezső és Béla, Masjon Márta és Vilike.

A jutalom kisorsolása szabály-szerűen megtörténvén, nyertes lett Flór Anna, Budapesten, kinek a jutalom-könyvet (»Ifjusági emléklapok«, elbeszélések és költemények, gyűjtötte Füssy Tamás, színes táblába kötve) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »Kis Lap« LIII. köt. 23-ik számában közölt rejtvény megfejtését utólag még beküldték: Sármezey Miczi és Annuska, ifj. Buda Gyula (ne írj vörös tintával. A szemednek árt, az enyémnek különösen. *F. b.*), Janny Rudolf, Vataj Béla, Lyubibraticch Lolika, Haydin István, Fischl Izabella, Parsch Gyuri, Rétyay Vilma és Miczi, Horváth Margitka, Mándy Thyra.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Györi Géza és Pál. Ügyesek. Mind a kettőt besoroztam. — Weber Szerena. Arra nézve nincs megállapodás. A hét folytában bizonyosan. Ha sikert vélsz vele elérni, ám küldjed be újra. — Gonzaga Bruno. Ahhoz képest, hogy csak öt hónap óta tanulsz magyarul, haladásod meglepőnek mondható. Hogy szereted-e én is a te szülőföldedet. Olaszországot? Hogy ne szeretné minden ember a természeti bájokban s művészi kincsekben oly gazdag Itáliát? Vannak országok, amelyek felé az ember mindig vágódik. Ezek közt első sorban áll a te szép hazád. — Lányi Rudolf. Egy-egy kis olvasóm könnyen, sok meg nehezen oldja meg a rejtett szót vagy találós mesét, képes rejtvényt. Nekem a nagy többségre köll tekintenem. — Herczeg Albert. Örvendő tudomásul veszem jeles osztályozásodat. — Szmercsányi Ninka. A cement-víz a réz-bányákban keletkezik, még pedig olyképp, hogy némely ércnek (fémnek) a kénes vegyülete a levegőn kénsavas sóvá lesz, elmállik és vízben föloldható. A cement-víz vegytani neve: kénsavas réz-oxid. Érted-e már most? Miért olyan kérdéssel fordulni hozzám, melyre megadja a fölvilágosítást minden illető tan-könyv, de föllelhető az Athenaeum Lexikonában is, mely két kötetű munka érdemes rá, hogy, már olcsó voltánál fogva is, minden könyves polcon helyet foglaljon. — Több levélről a jövő számban.

Előfizetési felhívás
a
KIS LAP

1897. évi július—decemberi folyamára :

a „Kis Lap“ 53-dik kötetére.

 JUNIUS hó végével a »Kis Lap« most folyó 52-dik kötete is befejezéshez jutván, megnyitjuk az előfizetést a jövő hóval meginduló új folyamra, a »Kis Lap«-nak immár 53-dik kötetére.

Több mint negyedszázados multja után bizonyos szükségtelen, hogy a »Kis Lap«-ot még hosszabban adjuk az ő olvasóinak, a szülők és a magyar gyermek-világ barátainak figyelmébe. A szerkesztőség és a kiadó-tulajdonos társaság az új, 53-dik kötet számára is az érdekes és értékes olvasmányok és rajzok gazdag és változatos sorozatát biztosította; ezek közt lesz mindjárt az első számokban egy

tündér-vigjáték.

Ez egy kedves szép mesének a színre alkalmazása, úgy hogy ügyes gyermekek eljátszhatják, amíg eddig csak olvashattak. Ezt követi

„A bűvös ajándékok“

czimmel egy épp oly kedves, mint sajátos hosszabb elbeszélés, melyről előre is bizvást elmondhatjuk, hogy minden eddigi elbeszélésektől eltérő eredetiségével nem csak érdekes, hanem meglepő olvasmányul is fog szolgálni. Minden szám közöl ezentul is kisebb elbeszélést, mesét, legnagyobb részt rajzokkal. A megjelenésre várók sorából kiemeljük a „Rontó Pali mint vendég“ s „A fortélyos királyfi“ címűeket. Folytatása lesz az új kötetben a „Képek a magyar nemzet történetéből“ című sorozatnak, mely oly nagy mértékben nyerte meg a kis olvasók tetszését s nem csak okulást, kellemes szórakozást nyújt, hanem a hazafias érzületet is ápolja, fejleszt

zsenge szivökben. Viszont a „Büvészet“ rovat ezentul is sok mulatságos ügyeskedésre fogja őket megtanítani. **Költemények**, szintén rajzok kíséretében, kisebb ismeretterjesztő cikkek, **rejtvények és feladványok**, minden héten **jutalom-kisorsolással** s a régi rovatok ezentul is élénkíteni fogják a »Kis Lap« minden számát, kéthetenként pedig jövőre is

színes műmelléklet

fogja a lapot kísélni. Ez új kötetben kerül kihirdetésre és aztán eldöntésre a

„Kis Lap“ nagy pályázata,

melyben a kis olvasók nemes versenyben fognak újra vetélkedhetni a kitűzendő értékes jutalmakért. Az év végén pedig külön jutalom-sorsolás lesz azok számára, kik az egész éven át legszorgalmasabban és legsikeresebben buzgólkodtak a rejtvények és feladványok megfejtésében.

Közel három évtizede, hogy a »Kis Lap« a magyar gyermekvilág legkedvesebb barátja, oktatója és szórakoztatója. Sorakozatok tehát, kis hiveim, továbbra is a büszkén fenn lobogó zászló alá, sorakozzanak új hűvek a régiekhez. Mindnyáját egyforma szeretettel fogadja táborába

Forgó bácsi.

*

Kérjük a »Kis Lap« t. előfizetőit, sziveskedjenek megrendelésüket mielőbb be-
küldeni, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A »Kis Lap« előfizetési ára:

Negyedévre	1 frt
Félévre	2 „
Egész évre	4 „

Az előfizetések, legczélszerűbben postai utalványon, a »Kis Lap« kiadó-hivatalához (Budapest, IV., Ferencziek tere 3. sz., Athenaeum-épület) intézendők.

A „KIS LAP“ kiadó-hivatala.